

és a nagy sietségben készült riporter pillanatfelvételekben nem sikerült bemutatniok a bukovinai székelység igazi arcát. Németh Kálmán sem arra, hanem többre vállalkozott, — de könyve az első mű, amit éppen maguktól a bukovinaiaktól vártunk. Nem utánérzésekre voltunk kíváncsi-

ak, hanem eredeti élményekre, amelyekből nem hiányzik a sokat szenvedett nép történetének magva. Ezúttal éppen ez az eredetiség a meggyőző erő s ez adja meg a hegyvidékről alföldre vándorolt és új életstílust kereső nép igazi arcát.

LÉVAY ENDRE

ÉLET ÉS KULTURA

SZÍNHÁZ

AZ ALARCOSBÁL jan. 24-iki operai bemutatójáról a legnagyobb dicséret hangján kell megemlékeznünk. Rendkívül gondos és lekiismeretes előkészületek után szóialt meg a nagy olasz mesternek e világhírű műve a színház fiatal erőkből összeállított operaegyüttesének tolmácsolásában. Az Alarcosbál a nagyszabású Verdi operák között foglal helyet. Abból a csillogó és kivételesen nagy sikert látott sorozatból való, amely a mester második korszakát képviseli. A Rigoletto, Trubadur és Traviata után következett, a bemutatója Rómában volt 1859-ben. Az elmúlt század operatílusának remekbe-szabott példánya, ez a feltétlen egység és drámai átéléssel megkomponált mű. Benne a legvilágosabban érezzük, hogy a zene szerves része a cselekmény minden legkisebb mozzanatának. Verdi tökéletesen hozzáidomította minden taktusát a cselekményhez. Magáról az előadásról szólva, örömmel kell megállapítanunk, hogy a *Bohémélet* és a *Tosca* után az *Alarcosbál* újabb fejlődést jelez. Egész előadásából kiérzett a nagy akarattal dolgozó és magáratalált művészegyüttes alaposan átgondolt és kicsiszolt lélekkel telített, tehetséges munkája. Vonatkozik ez az énekesekre, a zenekarra, a kórusra, a művet betanító főredezőre, valamint a vezénylő karmesterre. Az énekesek közül Boross Jolánt illeti komoly elismerés. A meleg hanggal és kitűnő diszpozícióban éneklő, muzsikális énekes első fellépésével a nehéz és kényes szerep minden részében jól megálta a helyét. Ulrika jósnő külsőségekben korlátlan szerep, azonban

mint karakter-alakítás erősen próbára teszi színészilag is az énekesnőket. Boross Jolán szerepének játékrészét is jól megoldotta. További fellépéseit bizalommal várjuk. Soós Katalin Amáliája nagyvonalú és szélesen megmintázott igazi Verdi alakítás volt. Hatalmas pátosszal és léletszerűséggel megjászotta szerepének minden jelenetét. Áriáiban a szív lüktetése mellett ott éreztük a kicsiszolt, fényesen szóló szopránhang gyöngyözöen és kulturáltan megmintázott frázisait. Hangja erőteljesen, szárnyaalóan áthangzott a zenekar fölött. Sikere megérdemelt volt. Megyesi Pál a kormányzó szerepében aratta harmadik sikerét. A nagyjövőű tenorista föltétlen biztonsággal, fölényes intelligenciával és könnyedséggel tolmácsolta szerepének legnehezebb részeit is. Puhán és mégis tömören szóló tenorja behízeltő lágysággal cseng. Hibája a gyenge nazalítás. Katona Lajos betegsége miatt René szerepében dr. Palló Imre vengégszerepelt. Operánk büszkesége minden eszközzel igyekezett a régi időkől jól ismert alakítását frissen megőrizve felújítani. Ez a nagy áriában teljes mértékben sikerült is. A közönség a régi szeretettel ünnepelte kedvencét. Sallay Margit apródja igen üde színfoltját képezte az együttesnek. Koloratúrája és játéka egyaránt erőssége volt az előadásnak. Világos és dinamikában rendkívül kifejező készségű szopránja tévedhetetlenül biztosan uralkodott a szerep minden részletében. Rissay Pál (Tom) ércesen és férfiasan szóló basszusán természetesen keltek életre a gyönyörű dallamok. Társa Sadt Ede, Sámuel

matróz szerepében becsületesen megállta helyét. Jó volt még Madarász Mihály, mint Silvano. A kórus meglepően jól szólt. Az előadást Fricsay Ferenc dirigálta. A Sándor testvérek díszletet

művésziesen és kellemesen hatottak. A rendezés munkáját dr. Dálnoky Viktor irányította.

ERDELYI JÁNOS

ZENE

A TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA EME-
RICANA „INTEGRA” CSOPORTJA
február 27-én a KALOT népfőiskolá-
sok közreműködésével népi bemutatót
rendezett a főiskola dísztermében. Eb-
ben a minden ízében magyar műsorban
népi táncok, mesejátékok és ősi pentá-
ton hangsorú népdalok között (falusi
legények ajkán!) egészen különleges
élményt jelentett a Tanárképző Főis-
kola kamarakórus előadásában a Sze-
geden először hallott egyik legújabb
Kodály-szerzemény: „A székelyekhez”
c. Petőfi versre írt kórusmű. Jobb kör-
nyezetet keresve sem lehetett volna ta-
láltni a bemutatóhoz. A termet zsúfolá-
slásig megtöltő közönség forró, izzig-
vérére magyar hangulata (megteremtésé-
ben nem kis része volt P. Kerkai be-
szédének, aki többek között a magyar
népdalnak is fényes apológiáját adta),
igazán méltóan fogadta a „hangok
nagy tanárának” lélek-áradását. A fe-
szült csendben áhítatos lassan indult
az ismerős népdal méltóságos dallama
„Nagy a világ, sehol testvér nincs benne...”
Csak magunkra számíthatunk!
Feszesebb, keményebb a ritmus s már
hangzik is a riadó: „Föl, székely, föl!”
Egyik szólam kiáltja a másiknak, úgy
mint a székely hegyek pásztorai hahó-
zák egymásnak a havasok híreit. S a
riadó hangjai most már végigkísérik
az egész művet. „A magyarnak élnie
kell örökké... hisz velünk van az
igazság, az Isten”. Árad a dallam s mi
úgy érezzük, hogy a zengő akordokban
Kodály a muzsika nyelvén megfogal-
mazta nekünk az ezeréves magyarság
újabb évezredre szóló munkaprogram-
ját, s egyben lelkesítő himnuszát. „Ko-
dályosabb” (ha szabad ezt a közhasz-
nálátu és — sajnos — kissé még min-
dég sértő éllel mondott jelzőt alkalmazni)
művet már nem egyet hallot-
tunk, de éppen a mai nehéz napokban
időszerűbbet, lelkesítőbbet, inkább ne-
künk való — még nem! Talán ezért is
férközött mindannyiunkhoz annyira
közel. Szeghy Endre és főiskolásai
méltók voltak kórusirodalmunk e leg-
újabb gyöngyszeméhez. Mi, akik hal-
lottuk őket, nem fogjuk elfelejteni az
első előadás nagyszerű elményét.

A SZEGEDI EGYETEMI ÉNEKKAR
március 1-én este rendezte vegyeskarrá
alakulása óta második hangversenyét
az egyetem dísztermében. Kolozsvári
vendégszereplésük előtt a hazai közön-
ségnek is bemutatották miyen művek-
kel képviseljük színeinket Erdély fővá-
rosában. A „főpróba” — a krónikás
örömmel jegyzi föl — őszinte siker je-
gyében zajlott le.

Az egyetemisták kórusa, mint vegyes-
kar, fiatal énekegyüttes, a neofiták
minden jótulajdonságával, de hibáitól
sem menten. Fiatalos lelkességgel,
odaadó buzgósággal figyelik karnagyuk,
Kertész Lajos egyetemi lektor minden
kézmozdulatát. Az átízott hangokat —
szinte azt szeretnők mondani: termé-
szetszerűen — még nem mérsékli a
sok évi kemény munkától rászabott
művészi önfegyelem s így néhányszor
létszámukat meghazudtoló hanghatá-
sokat tudnak elérni. (pl. A székelyek-
hez c. mű forróján). Ehhez járul
azután, hogy hangszínből az egyes
szólamok még nem eléggé egyöntetűek
(sok a kihallatszó egyéni hang pl. a
szopránban). Valószínűen a rövid ké-
szülési idő a ludas benne — mindössze
egy hónap telt el a második féléből,
— hogy még a szavatelölkek, zongora-
számmal kísérett s még így is rövid
műsorban a kórust keveset hallottuk.
Énekkari hangversenyénél éppen a lé-
nyeggel nem szabad ennyire fukar-
kodni.

A műsor első felének egyházi művei-
ből ki kell emelnünk Kodály Z. örök-
szép „Ave Maria”-ját, melyet a női kar
igazán bensőséges áhítattal szólaltatott
meg, imádkozott el. A keresztény lé-
lek boldog, diadalmas öröme csendült
ki Kozáky L. Szegeden még nem hal-
lott „Husvétli örömdal”-ából. Magyaros,
helyenként finom csipkészetű dallamra
a kórus pontos, szép előadásában
őszinte tetszést aratott. O. Lassus nép-
szerű „Visszhang”-ját az idén is meg
kellett ismételnünk. A második rész
fénypontja Bárdos L.: Bogojai tánc-
dalok és Kodály Z. nagyhatalú műve:
A székelyekhez voltak. Szébb és alka-
lomszerűbb ajándékot nem is vihettek
volna egyetemistáink kolozsvári test-